

Oceny instytucji publicznych

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Raz w miesiącu sprawdzamy opinie Polaków o działalności Sejmu, Senatu i prezydenta. W kwietniu¹ poddaliśmy ponadto ocenie funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego i Komisji Nadzoru Finansowego.

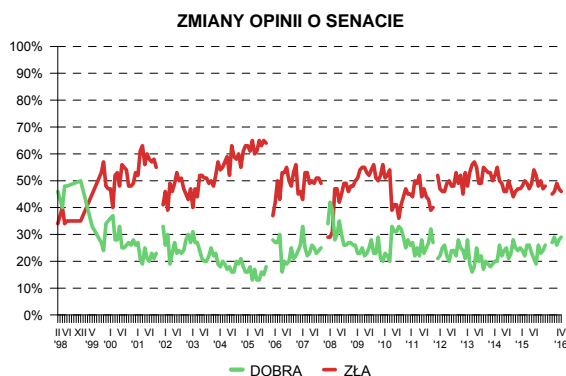
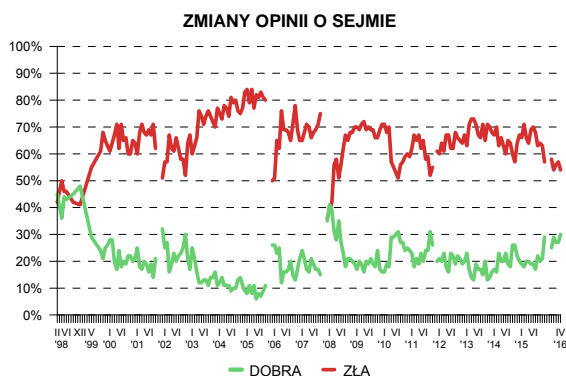
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Notowania parlamentu są zbliżone do ubiegłomiesięcznych, chociaż od marca minimalnie poprawiły się opinie o funkcjonowaniu Sejmu: zwiększył się odsetek Polaków zadowolonych z pracy posłów (o 3 punkty procentowe, do 30%), a zarazem zmniejszył odsetek tych, którzy wypowiadają się o niej z dezaprobatą (o 3 punkty, do 54%). Działalność Senatu – podobnie jak przed miesiącem – dobrze ocenia niespełna jedna trzecia Polaków (29%), natomiast niemal połowa (46%) ją krytykuje.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany III – IV '16	
		2015										2016				
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV		
w procentach																
Sejm	dobra	20	19	19	17	22	20	21	29	25	29	27	27	30	+3	
	zła	64	69	70	68	63	64	63	57	58	54	56	57	54	-3	
	Trudno powiedzieć	16	12	11	15	15	16	16	14	17	17	17	16	16	0	
Senat	dobra	26	23	21	19	26	23	24	26	27	29	26	28	29	+1	
	zła	47	49	54	52	48	50	47	48	45	46	49	47	46	-1	
	Trudno powiedzieć	27	28	25	29	26	27	29	26	28	25	25	25	25	0	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (311) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 31 marca – 7 kwietnia 2016 roku na liczącej 1104 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pozytywnie o działalności parlamentu częściej niż inni wypowiadają się najmłodszy respondenci (od 18 do 24 roku życia), mieszkańcy wsi, badani najslabiej wykształceni, uzyskujący najniższe dochody *per capita*, a przede wszystkim zaangażowani w praktyki religijne (uczestniczący w nich przynajmniej raz w tygodniu) oraz ankietowani o prawicowej orientacji politycznej. Natomiast niezadowolenie z niej relatywnie często wyrażają respondenci mający wyższe wykształcenie, mieszkańcy dużych miast, badani deklarujący najwyższe dochody na osobę w gospodarstwie domowym, uczestniczący w praktykach religijnych sporadycznie lub w ogóle niebiorący w nich udziału, identyfikujący się z lewicą lub centrum.

Negatywne oceny pracy posłów przeważają we wszystkich analizowanych elektoratach, z wyjątkiem wyborców PiS, którzy na ogół dobrze wypowiadają się o działalności Sejmu. Najbardziej krytyczni w tym względzie są zwolennicy Nowoczesnej.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	63	25	13
Kukiz'15	33	52	15
PO	15	70	15
Nowoczesna	10	84	6
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	29	47	23
Niezamierzający głosować	16	59	25

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Notowania głowy państwa są w tym roku względnie stabilne i w ciągu ostatniego miesiąca w zasadzie się nie zmieniły. Pozytywne opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy wyraża obecnie blisko połowa Polaków (49%, o 2 punkty procentowe mniej niż w marcu), natomiast niespełna dwie piąte (37%) ocenia ją negatywnie.

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany III – IV '16
	2015									2016				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	w procentach													
Dobra	60	46	45	50	33	39	42	42	43	47	47	51	49	-2
Zła	31	46	47	40	15	25	22	20	40	38	38	37	37	0
Trudno powiedzieć	9	8	8	10	52	36	36	38	17	15	15	12	14	+2

Do lipca 2015 roku oceny dotyczyły prezydenta Bronisława Komorowskiego

Pod względem pozytywnych ocen obecnej prezydentury *in plus* wyróżniają się najmłodsi dorośli, mieszkańcy wsi, respondenci mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, badani z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita*, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne, natomiast pod względem opinii negatywnych – mieszkańcy miast od 20 tys. do 100 tys. ludności i największych aglomeracji, badani najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody, praktykujący religijnie kilka razy w roku lub w ogóle niepraktykujący, a także respondenci identyfikujący się z lewicą lub centrum. Pozytywnie o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się ogromna większość wyborców PiS, a także przeważająca część sympatyków ruchu Kukiz'15, natomiast na ogół źle oceniają ją zwolennicy Nowoczesnej i PO.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	94	3	3
Kukiz'15	61	21	17
PO	19	71	10
Nowoczesna	15	83	2
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	44	36	20
Niezamierzający głosować	37	38	25

Sposób sprawowania urzędu prezydenta przez Andrzeja Dudę dobrze ocenia ogromna większość głosujących na niego w II turze wyborów prezydenckich, tylko co dwunasty z tej grupy jest nim rozczarowany. Wprawdzie popierający wówczas Bronisława Komorowskiego na ogół źle wypowiadają się o obecnej prezydenturze, jednak mniej więcej co siódmy wyraża o niej pozytywną opinię.

Tabela 5

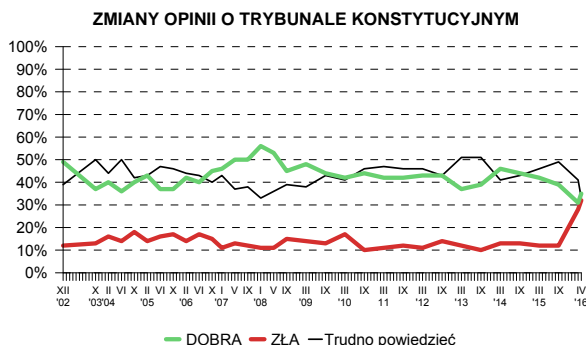
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	84	8	7
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	15	80	6
Niegłosujący	37	39	24

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Ubiegłomiesięczne wyniki wskazywały, że wizerunek Trybunału Konstytucyjnego znacząco ucierpiał na skutek politycznego sporu o obsadę sędziowską, który na dobre rozpoczął się po wyborach parlamentarnych. W kwietniu obserwujemy dalszą polaryzację opinii na ten temat. W ciągu ostatniego miesiąca przybyło badanych zarówno pozytywnie wypowiadających się o funkcjonowaniu Trybunału (wzrost o 4 punkty procentowe, do 35%), jak i tych, którzy oceniają je negatywnie (wzrost o 4 punkty, do 32%). Jednocześnie nadal zmniejsza się odsetek osób niemających sprecyzowanej opinii o pracy tej instytucji (z 41% w marcu do 33% w kwietniu). Obecne i ubiegłomiesięczne notowania Trybunału Konstytucyjnego należą do najgorszych, odkąd monitorujemy opinie o jego działalności, czyli od 2002 roku.

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany III – IV '16	
		IX '10	III '11	IX '11	III '12	IX '12	III '13	IX '13	III '14	IX '14	III '15	IX '15	III '16		IV '16
		w procentach													
dobra		44	42	42	43	43	37	39	46	44	42	39	31	35	+4
zła		10	11	12	11	14	12	10	13	13	12	12	28	32	+4
Trudno powiedzieć		46	47	46	46	43	51	51	41	43	46	49	41	33	-8

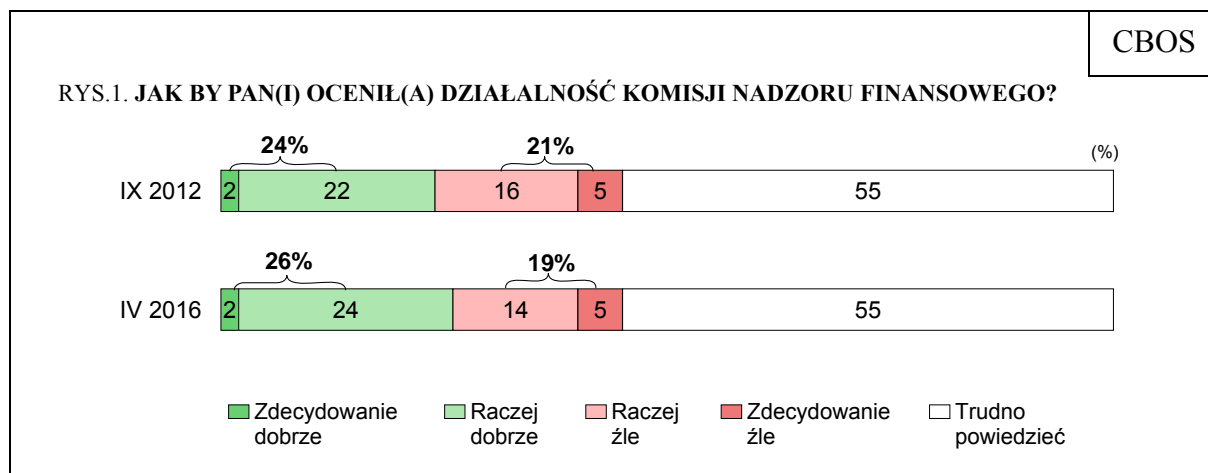
Dobre opinie o pracy Trybunału Konstytucyjnego częściej niż inni wyrażają młodzi badani, zwłaszcza mający od 25 do 34 lat. Najsilniej różnicują je jednak poglądy polityczne i udział w praktykach religijnych. Na ogół pozytywnie o działalności TK wypowiadają się respondenci identyfikujący się z centrum i, przede wszystkim, z lewicą, a także ankietowani biorący udział w praktykach religijnych sporadycznie (kilka razy w roku) lub w ogóle w nich nieuczestniczący. Z kolei złe oceny funkcjonowania Trybunału zauważalnie górują nad dobrymi wśród osób o prawicowych poglądach politycznych oraz najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu). Niezadowolenie z działalności tej instytucji przeważa ponadto wśród zwolenników PiS, natomiast wśród tych, którzy deklarują, że obecnie zagłosowaliby na Nowoczesną lub PO, częstsze są głosy aprobaty. Sympatycy ruchu Pawła Kukiza są pod tym względem podzieleni.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna	59	23	18
PO	46	24	30
Kukiz'15	33	33	33
PiS	25	50	25
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	34	21	45
Niezamierzający głosować	29	29	42

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Chociaż w ostatnim czasie dość często pojawia się w dyskusji publicznej Komisja Nadzoru Finansowego, a jej przedstawiciele opiniują m.in. takie rozwiązania ustawodawcze, jak podatek bankowy czy prezydencki projekt tzw. ustawy frankowej, wiedza Polaków o tej instytucji jest, jak wynika z deklaracji, niewielka – ponad połowa badanych (55%) nie potrafi ustosunkować się do jej pracy. Wśród pozostałych pozytywne oceny działalności KNF są nieco częstsze niż negatywne (26% wobec 19%).

Kwiecień nie przyniósł dużych zmian w notowaniach parlamentu i prezydenta. Działalność zarówno Sejmu, jak i Senatu nadal częściej spotyka się ze społeczną krytyką niż aprobatą, choć warto zauważyć, że od marca oceny pracy izby niższej nieco się poprawiły i są obecnie jednymi z lepszych w ostatnich latach. Opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy są w tym roku względnie stabilne, dotyczy to zwłaszcza odsetka osób niezadowolonych z działalności głowy państwa. Upolitycznienie Trybunału Konstytucyjnego, które dokonało się w trakcie sporu o obsadę sędziowską, negatywnie wpłynęło na jego wizerunek. Podział społeczeństwa na dobrze i źle oceniających funkcjonowanie tej instytucji, który zarejestrowaliśmy w ubiegłym miesiącu, obecnie nadal się pogłębia: ubywa osób niemających wyrobionej opinii o pracy Trybunału, przybywa natomiast zarówno zadowolonych z niej, jak i niezadowolonych.

Opracował
Michał FELIKSIĄK